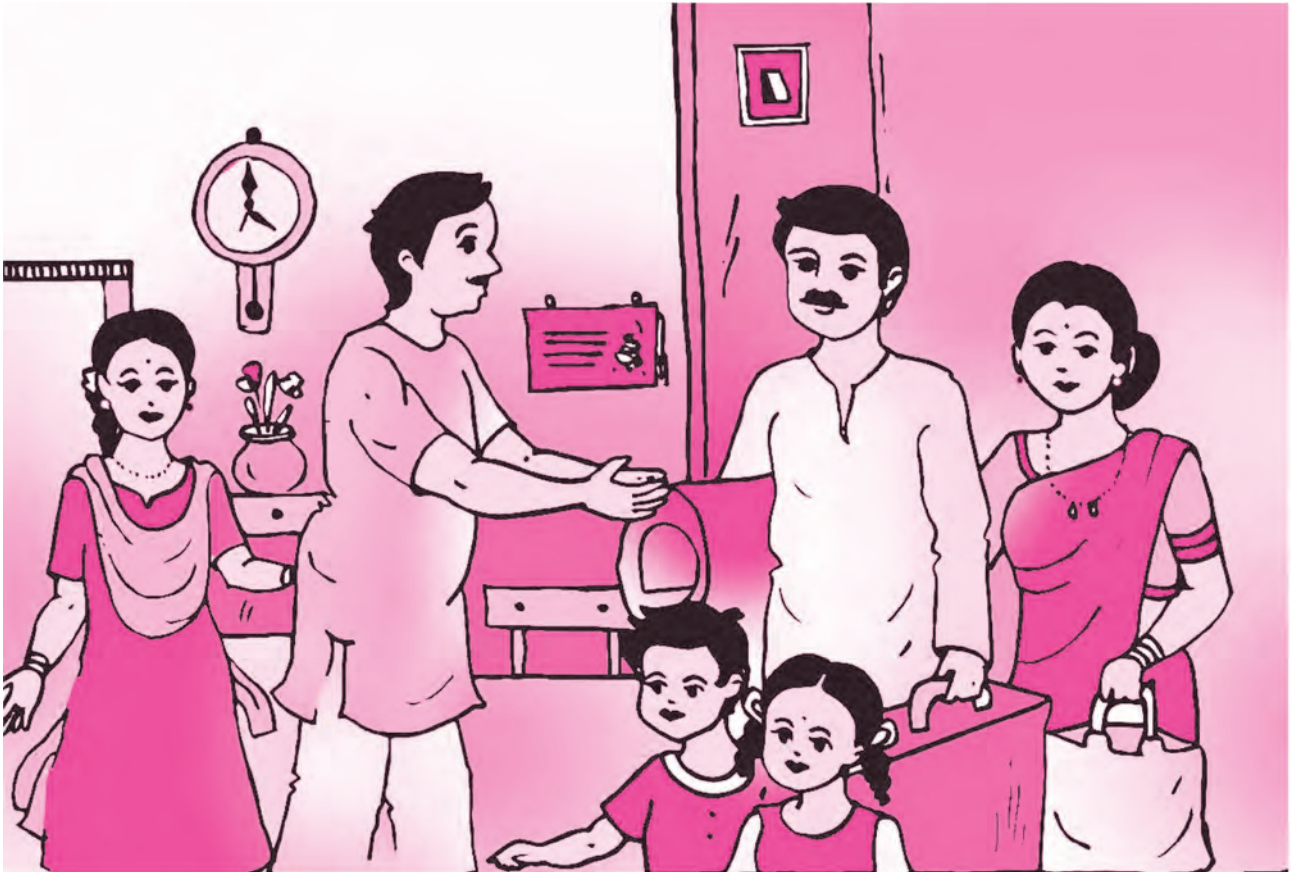

هيءَ مذاقي سبق آهي. هن سبق ۾ مهمان بابت ٻڌايل آهي ته اُن ۾ ڪهڙا ڪٺ هئڻ گهرجن. جيڪڏهن مهمان بي واجبي هلت هلي ٿو ته اهو ميزبان لاءِ مصيبت جو ڪارڻ بڻجي ٿو.

ٻڌو، پڙهو ۽ سمجهو.

چوندا آهن ته مهمان ڪنهن نصيب واري جي گهر ايندو آهي. ڇاڪاڻ ته اُن کي پڳوان جو روپ ڪري ليکيو ويندو آهي. سو منهنجو به پاڻ ڪليو، جڏهن رات جو ساڍي ٻارهين بجي اسان جي گهر مهمان اچي وارد ٿيا. اسين گهر جا پاڻي ڪاٽي پي سڀ اون لاهي منڙي نند ۾ سمهيا پيا هئاسين. اوچتو دروازي تي ٺڪ ٺڪ جو آواز ٿيو. در کولي جان ڪٿي ڏسان ته اسانجو هڪ پريون مائٽ پنهنجي پٽي ۽ ٻن ٻارن سميت هڪ پٽي ۽ بسترو جهليو ٻاهر بيٺو آهي. مون ٻاهرئين نموني منهن تي مرڪ آڻي کين چيو، ”اچو سائين، پلي ڪري آيا.“ مهمان آڪڻ لڳو، ”توهان ته اسان وٽ اچو ڪونه ٿا. آخر اسان کي ئي توهان جي اُڪير لڳي. دل ۾ سوچيم ته ٻارن کي وٽڪيشن آهي، ڇو نه توهان وٽان به ٿي ڏينهن گهمي ڦري وڃون.“

پٽي بسترو وٺندي مان انهن کي اندر اچڻ لاءِ چيو. ڪمهلي وقت مهمانن کي آيل ڏسي منهنجي شريمنيءَ جي پيرن هيٺيان زمين ڪسڪي ويئي. تڏهن به ٻاهرئينءَ طرح انهن جو آدرستڪار ڪيائين. کين روئي پاڻيءَ جي آڇ ڪيائين. مهمان جي گهر واريءَ مالڪ چيو ”صبح جو يارهين وڳي گاڏيءَ ۾ ويٺا

آهيون. مٿان هيءَ مهل ٿي آهي. ٻارن نه ڪجهه کاڌو آهي نه کير پيتو آهي.“

منهنجي گهر واري اندر ۾ سور پي آيل مهمانن لاءِ روٽي تيار ڪئي. گهر ۾ کير بلڪل ڪونه هو. کير لاءِ پاڙي وارن جو در کڙڪايوسين. مشڪل سان ٿورو کير مليو. ٻن پلنگن تي وڇايل بسترن تي مهمانن کي سمهاري، آسین گهر جا پاتي هيٺ فرش تي ئي سمهي پياسين.

صبح جو منهنجي زال چانهه تيار ڪئي. مهمان منهن ۾ گهنج وجهي چيو، ”آسین ته صبح جو گهاتي کير واري ڪافي پيئندا آهيون. اُن سان گڏ بسڪيٽ پڻ کائيندا آهيون.“ دل جو سور دل ۾ پي بازار ۾ ويس. قسمت سان هڪ دوڪان کليل هو. ڪافيءَ جو دٻو ۽ بسڪيٽ وٺي آيس. تنهن کانپوءِ درجي به درجي سندن فرمائشون وڌنديون ويون. نيرن، منجهند ۽ رات جي روٽيءَ وقت منهنجي گهر واريءَ کي سواڊي ۽ لذیذ طعام ٺاهڻا پيا. مگر مهمان جون ڪسرون هوءَ برتنن مان ڪڍڻ لڳي. باسٽن جي ٺڪا ٺوڪي لڳي ويئي. دلداري ڏيندي چيو مانس، ”ڀاڱن ڀري! مهمان ته ڪنهن ڀاڱن واري وٽ ايندا آهن. ائين خفي نه ٿيءُ.“

خير، ٻن ٽن ڏينهن لاءِ آيل مهمان پورو هڪ هفتو رهيا. ڪنهن ڏينهن ٻر لا مندر ته ڪنهن ڏينهن جهولي لعل مندر ڏسڻ لاءِ پنهنجي اڇا پر گهٽ ڪيائون ته ٻئي ڏينهن مڪتي ڌام ۽ گنگا گهات گهمائڻ لاءِ چوڻ کان به ڪين هٻڪيا. مونکي آفيس مان موڪل وٺي مهمانن سان گڏ شهر جي پرڪرما ڏيئي پيئي. رکشا وغيره جو پاڙو ڏيڻ لاءِ مهمان مهاشيه پنهنجو ٻئونئون ڪونه کوليو. مون اهو سڀ ڪجهه پاڻي هموار ڪيو. وڃڻ واري ڏينهن مهمان مهاشيه پنهنجي آخرين اڇا ظاهر ڪندي چيو، ”ٻڌو اٿم ته اوهانجي شهر جا بيهه ۽ پاٻوڙا ڏاڍا مشهور آهن.“ مون ڪنڌ ڏوڙي ها ڪئي ته جهٽ منهن کوليندي چيائين، ”مونکي پاڙي اوڙي وارن به چئي ڇڏيو آهي ته اسان لاءِ پڻ وٺي اچج.“ مون انڪار ڪونه ڪيو. مهمانن کي مارڪيٽ ۾ وٺي هليس. پورا پنج ڪلو گرام بيهه ورتائين ۽ ٻه ڌن پاٻوڙا. مان پنهنجي حالت تي افسوس کائڻ لڳس. خير، مهمان سڪه سان روانا ٿيا. ٻئي ڏينهن دفتر ۾ جڏهن پهتس ته اهو پگهار جو ڏينهن هو. پگهار ملي ڏسان ڪٿي ته صاحب انهن ستن ڏينهن جي پگهار کائي ڏني هئي. منهنجون ٻه به ويئون ته ڇهه به ويئون. شريمني مون تي ڏمڙجڻ لڳي. مان اهڙو ڪچان جهڙي پٽ.

مان پرماتما کي پراڻنا ڪرڻ لڳس ته اي پريو! اسان وٽ مهمان اچن. اُن لاءِ مونکي ڪابه شڪايت ڪانهي، مگر اسان جي عزيزن کي مهمان بڻجڻ سيکار ته تنهنجو شڪر گذار رهندس.

نوان لفظ

اُون	-	فڪر	وارد ٿيڻ	-	پهچڻ	ڪمھلو	-	بي وقتو
اُڪير	-	سڪ	آدرستڪار	-	مرحبا، آجيان	نصيب	-	ڀاڳ
اُمالڪ	-	يڪدم	لذیذ	-	سواڊي	دفتر	-	آفيس
خفي ٿيڻ	-	پريشان ٿيڻ	هموار ڪرڻ	-	جوابداري ڪرڻ	ڏمڙجڻ	-	ڪاوڙجڻ

آپياس

سوال ۱. هيٺين سوالن جا جواب لکو.

- (۱) مهمان کي ڪنهنجو روپ ڪري ليکيو ويندو آهي؟
- (۲) مهمان جي گهرواريءَ کاڌي جي آڇ جو ڪهڙو جواب ڏنو؟
- (۳) مهمان جون ڪهڙيون فرمائشون هيون؟
- (۴) مهمان وڃڻ وقت ڪهڙي آخري اڇا ظاهر ڪئي؟

سوال ۲. هيٺين سوالن جا ٿوري ۾ جواب لکو.

- (۱) آيل مهمانن جي ڪري ليکڪ کي ڪهڙيون تڪليفون درپيش آيون؟
- (۲) مهمانن کي روانو ڪرڻ کان پوءِ ليکڪ پرماتما کي ڪهڙي پرار ٿنا ڪئي؟

سوال ۳. (الف) هيٺين جا ضد لکو.

اندر، سکر، ڏينهن، مشڪل، سواڊي

(ب) هيٺين جون صفتون ٺاهيو.

گهر، رات، شهر، قسمت، آخر

(ڄ) هيٺين اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملن ۾ ڪم آڻيو.

خفي ٿيڻ، افسوس ڪرڻ، هموار ڪرڻ، اڇا ظاهر ڪرڻ

(د) وياڪرڻ موجب ٻالهاڻن جا لفظ سڃاڻو.

دل، افسوس، ڇاڪاڻ، سواڊي، ايندا آهن، کي

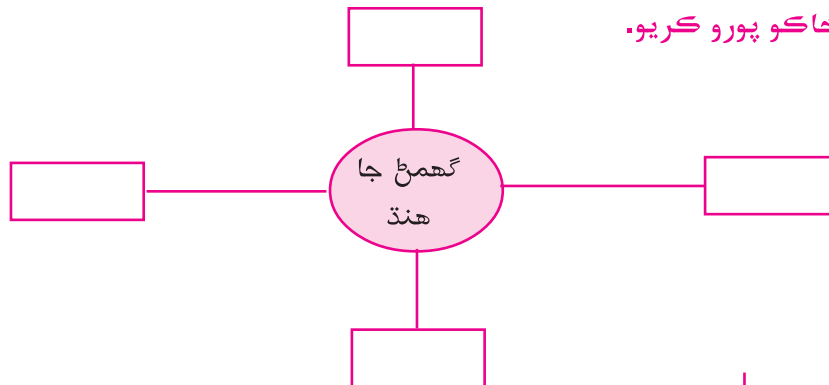
(ڪ) ”مهمان پڙهوان جو روپ آهي“ ان وٽه تي پنهنجا ويچار لکو.

پورڪ آپياس

(۱) ٽڪر تي آڌار رکندي عملي ڪر.

صبح جو منهنجي زال چانهه تيار ڪئي پاڻ تي هموار ڪيو.

(الف) هيٺيون خاڪو پورو ڪريو.

(ب) جوڙا ملايو.

(i) ڪافي	(1) سواڊي
(ii) پرڪرما	(2) گهاٽو ڪير
(iii) طعام	(3) رکشا
(iv) پاڙو	(4) شهر

(ب) ”دل جو سور دل ۾ ڀري بازار ۾ ويس“ ڏنل جملي ۾ دل ۾ دفعا ڪم آيل آهي. اهڙيءَ طرح
ٽڪر مان ٻيا جملا ٻولهيو جن ۾ ڪوبه لفظ ٻه دفعا ڪم آيل هجي.
(س) هيٺيان جملا ڪنهن ڪنهن ڪي چيا آهن؟

(۱) ”اسين ته صبح جو گهاتي کير واري ڪافي پيئندا آهيون.“

(۲) ”ڀاڳن ڀري! مهمان ته ڪنهن ڀاڳن واري وٽ ايندا آهن.“

(۲) ”سهڻا توه پتن تي گهڻا“ ان چوڻي / اُڀتار تي روشني وجهو.

(۳) گهر ۾ آيل مهمان ۽ ٻن ڀائرين جي وچ ۾ گفتگو لکو.

(۴) توهانجي گهر ۾ آيل مهمان بابت آزمودو آيل ڪو واقعو لکي اچي ڪلاس ۾ ٻڌايو.

(۵) ماسٽر ڪلاس ۾ هڪ سٺي مهمان جي گڻن بابت گفتگو ڪرائي، شاگردن کي ’سٺي مهمان جا گڻ‘ گهران
لکي اچڻ لاءِ چونڊو.

ڀاڻ ڪريان - ڀاڻ سڪان

(۲) وچ واري چوڪنڊي ۾ مناسب آکر وجهو جئن اُڀيءَ آڏي نموني معنيٰ وارا لفظ ٺهن.
مثال :

